

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615203753
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7615203753.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkyne U. Y., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXX, zastúpenej Advokátska kancelária - Ján Buroci, s.r.o., Spišská Nová Ves, Za Šestnástkou 17, IČO: 50663160, proti žalovanému H. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XXX, t.č. bytom W. K. B., E. S. X, zastúpenému Advokátska kancelária Hovan a Hospúdku, s.r.o., Spišská Nová Ves, M. Gorkého 8, IČO: 47233419, o zaplatenie bolestného, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 16C/62/2015-211 z 3.11.2020 Okresného súdu Spišská Nová Ves

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o trovách konania strán, ako aj Slovenskej republiky.

Žalovanému priznáva voči žalobkyni plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 446,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 15.9.2015 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 80,02%, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku a taktiež žalobkyňu zaviazal zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách štátu v rozsahu 90,01%, keď o výške náhrady tiež bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením a napokon žalovaného zaviazal zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov konania, spočívajúcich v náhrade trov štátu v rozsahu 9,99%, pričom o výške tejto náhrady bude tiež rozhodnuté okresným súdom samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobkyňa pôvodne od žalovaného domáhala zaplatenia bolestného vo výške 1.998,00 eur, čo odôvodnila tým, že žalovaný bol uznaný rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3T/90/2012-344 zo dňa 9.7.2013 vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby kvôli tomu, že od presne nezisteného dňa roku 2010 do 26.12.2011 svoju manželku - žalobkyňu v období do 16.11.2010 nepravidelne fyzicky napádal tak, že ju bil dlaňou alebo päťou najmä po tvári, kopal do nej, vulgárne jej nadával, vyhrážal sa jej zbitím a zabitím, pľuval jej do tváre, čím ju ponižoval a tiež v období od 16.11.2010 do 26.12.2011 nepravidelne jej vulgárne nadával a pľuval jej do tváre, čím ju ponižoval a vyhrážal sa jej zbitím a zabitím, keď v presne nezistený deň v roku 2010 jej úderom do tváre vyrazil zubnú náhradu jedného zuba, dňa 10.8.2010 ju počas bitia najmenej trikrát udrel hlavou o stenu, dňa 11.11.2010 ju bil rukami po tvári a sotil ju dozadu tak, že spadla a udrela si hlavu o roh postele, čím jej spôsobil otras mozgu 1. stupňa a bolesti hlavy po poruche vedomia, že dňa 24.12.2011 jej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej a udrel ju do tváre v oblasti pravého ucha

tak intenzívne, že jej vyrazil zubnú náhradu jedného zuba a naposledy jej hrubo a vulgárne nadával a ponižoval ju dňa 25.12.2011, v dôsledku ktorých konaní došlo u nej aj k psychickým zmenám a to k ambivalencii k manželovi, depresii a neurotickým znakom, stavom úzkosti a strachu, čo sú príznaky týranej osoby, pričom Krajský súd v Košiciach rozhodujúci o odvolaní rozsudkom č.k. 8To/137/2013-381 zo dňa 17.3.2014 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu len v časti trestu a uložil trest miernejší a rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 9.7.2013 tak ostalo v časti viny žalovaného právoplatné a žalobkyni konaním žalovaného vznikla škoda na zdraví vo forme uplatneného bolestného. Vzal do úvahy obranu žalovaného, ktorý poukázal na to, že v trestnom konaní nebolo rozhodnuté o škode na zdraví žalobkyne, keďže existovali pochybnosti, či medzi spôsobenou škodou a jeho konaním existovala príčinná súvislosť, keď navyše znalecký posudok MUDr. Zeleným bol vypracovaný veľmi zjednodušene a v civilnom konaní je nutné ho posudzovať len ako listinný dôkaz. Uviedol, že podaním zo dňa 13.9.2018 doručeným mu 14.9.2018 žalobkyňa rozšírila žalobu a navrhla zaviazť žalovaného zaplatiť jej sumu 4.469,45 eur s príslušenstvom a to s poukazom na závery znaleckého posudku č. 14/2018, vypracovaného MUDr. H., v ktorom tento konštatoval vznik škody na zdraví v uvedenej výške, kvôli čomu uznesením zo dňa 18.9.2018 bola pripustená zmena žaloby. Poukázal na to, že žalovaný po úprave petitu vzniesol námietku premlčania. Z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3T/90/2012-344 zo dňa 9.7.2013 mu vyplynulo, že žalovaný bol uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby - žalobkyne a to za skutky špecifikované v žalobe. Tento rozsudok čo do viny nadobudol právoplatnosť a žalobkyňa ním bola odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie a toto rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 17.3.2014. Poukázal tiež na zistenia vyplývajúce z odôvodnenia trestného rozsudku, pre ktoré do výroku odsudzujúceho rozhodnutia neboli pojaté fyzické útoky zo dňa 10.8.2010 pre pochybnosti, či predmetné zranenia žalobkyni skutočne spôsobil žalovaný a na to, že Krajský súd v Košiciach pod sp.zn. 8To/137/2013 zo dňa 17.3.2014 prvoinštančné rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves vo výroku o vine potvrdil a odobril aj postup súdu, ktorý poškodenú s jej nárokom na náhradu škody odkázal na občianskoprávne konanie pre pretrvávajúce pochybnosti. Upozornil, že trestný súd do výroku svojho rozhodnutia vo vzťahu k útokom zo dňa 10.8.2010 do skutkovej vety zahrnul len konanie žalovaného, ktoré malo spočívať v tom, že žalobkyňa počas bitia najmenej trikrát udrel hlavou o stenu. Citoval ďalej vybrané časti výpovede žalobkyne a porovnával ich s odôvodnením rozsudku vydaným v trestnom konaní. Citoval aj vybrané časti z prepúšťacej správy Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Levoča zo dňa 11.8.2010, ako aj zistenia plynúce zo znaleckých posudkov MUDr. P. H. a MUDr. Š. G.. Zaoberal sa podrobne aj závermi znaleckého posudku súdnoznaleckej organizácie LEGE ARTIS č. 16/2020 zo dňa 15.5.2020 a vo vzťahu k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne upriamil pozornosť na stanovisko znalca MUDr. P. H. obsiahnuté v jeho znaleckom posudku zo dňa 22.7.2018 a jeho doplnku zo dňa 11.11.2018, podľa ktorých k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo ku dňu 10.2.2012. Vo vzťahu ku zraneniam utrpeným žalobkyňou porovnával ďalej znalecké posudky, týkajúce sa prejednávanej veci. Citoval § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka a ďalej § 3 ods. 1, § 106 ods. 1, 2 a § 112 Občianskeho zákonníka a citoval tiež § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z.z. a citoval aj § 1 Opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR z 18.5.2011 a 14.5.2012. Uviedol, že žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania žalobkyňou uplatneného nároku potom, ako žalobu rozšírila dňa 13.8.2018 o časť istiny a príslušenstva. Charakterizoval inštitút premlčania a mal za to, že žalobkyňa v spore mala vedomosť o škodcovi prakticky od začatia trestného stíhania. Zaoberal sa preto druhým predpokladom pre začiatok plynutia premlčacej lehoty a to vedomosťou poškodenej o tom, že jej vznikla škoda určitého rozsahu. S poukazom na zaužívanú súdnu prax zdôraznil, že v prípade nároku na odškodnenie za bolesť sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy sa jeho zdravotný stav ustálil a bolo možné objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti. Súdny znalec MUDr. H. v doplnení znaleckého posudku č. 28/2018 dospel k záveru, že zdravotný stav žalobkyne sa ustálil dňa 10.2.2012, keď vo svojom posudku popisoval aj ďalšie poškodenia na zdraví, ktoré mala žalobkyňa utrpieť dňa 10.8.2010, s prihliadnutím na čo žalobkyňa rozšírením žaloby navyšovala sumu bolestného oproti pôvodne uplatňovanej sume a tento jej dodatočne uplatnený finančný nárok považoval za premlčaný, keďže dvojročná premlčacia doba uplynula dňa 10.2.2014 a k rozšíreniu žaloby o túto čiastku došlo až dňa 14.9.2018. Vzhľadom na uvedené nárok čo do zaplatenia istiny vo výške 2.471,45 eur (rozdiel novouplatňovanej sumy 4.469,45 eur a pôvodne žalovanej sumy 1.998,00 eur) považoval za premlčaný. Ku sume 1.998,00 eur uviedol, že tento nárok si žalobkyňa uplatnila už v trestnom konaní a tento vychádzal zo znaleckého posudku zo dňa 8.2.2012 MUDr. Š. G. a keďže počas celej doby trvania trestného konania premlčacia doba ohľadom tejto sumy neplynula, nárok na sumu 1.998,00 eur sa nepremičal. Zaoberal sa aj tvrdením žalobkyne, podľa ktorej námietka premlčania vznesená žalovaným odporuje dobrým mravom a to aj s poukazom na vybrané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (rozsudky

Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/203/2018, 3Cdo/41/2012). Upozornil, že žalobkyňa v danom prípade bola riadne kvalifikovane právne zastúpená a to už aj vo fáze adhézneho konania a zvlášť zohľadnil, že časť nároku uplatňovaná žalobou, kde bolo prihliadnuté na námietku premlčania trpela tým, že u neho nebola preukázaná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného a poškodením na zdraví u žalobkyne a preto na vznesenú námietku premlčania prihliadal. Režim premlčaného nároku sa týkal aj uplatnených úrokov z omeškania naň sa vzťahujúcich. Uviedol tiež, že v prebiehajúcom konaní je viazaný rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3T/90/2012-344 a to jeho právnou, ale aj skutkovou vetou popisujúcou konanie žalovaného. Zaoberal sa podrobne aj kategóriou škody, ako pojmom občianskeho práva a to aj vo väzbe na vybrané rozhodnutia Ústavného súdu SR a všeobecných súdov SR a berúc do úvahy skutkovú vetu trestného rozsudku mal za to, že konaním žalovaného bolo žalobkyňi spôsobené poškodenie na zdraví spočívajúce v otrase mozgu 1. stupňa dňa 11.11.2010 a vo vyrazení zubnej náhrady jedného zuba v presne nezistený deň roku 2010, ako aj dňa 24.12.2011. Vo vzťahu k týmto následkom bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného a týmito škodlivými následkami. V prípade vyrazenia zubnej náhrady jedného zuba ustaľovanie bolestného bolo bezpredmetné, keď podľa znaleckého posudku MUDr. P. H., ako aj súdnoznaleckej organizácie LEGE ARTIS takéto poškodenie zdravia nebolo obodované. Poškodenie zdravia spočívajúce v otrase mozgu 1. stupňa, ku ktorému došlo dňa 11.11.2010 bolo vo všetkých troch znaleckých posudkoch rovnako hodnotené počtom bodov 30, s čím sa v plnej miere stotožnil. Pri tomto následku vychádzal z hodnoty jedného bodu vo výške 14,89 eur, čo v súhrne predstavovalo sumu 446,70 eur, ktorú žalobkyňi priznal. Pri udalosti zo dňa 10.8.2010 trestný rozsudok do skutkovej vety zahrnul len konanie žalovaného, pozostávajúce z najmenej troch úderov jej hlavou o stenu, avšak samotný následok, ktorý z toho mal vyplynúť už do skutkovej vety zahrnutý nebol. Žalobkyňa síce popisovala ujmu na zdraví, ktorú tým mala utrieť, ale podľa trestného rozsudku medzi popísaným konaním žalovaného z uvedeného dňa a zmieňovanými následkami nebola zistená príčinná súvislosť a preto tieto následky neboli zahrnuté do skutkovej vety. Zaoberal sa podrobne z hľadiska teórie otázkou príčinnej súvislosti a uviedol, že podľa znalca MUDr. Š. G. pri poškodení zdravia zo dňa 10.8.2010 konštatované následky mohli byť spôsobené opakovaným búchaním hlavy o stenu, ale aj pádom žalobkyne hlavou na tvrdý predmet. Možnou súvislosťou iného zdravotného problému žalobkyne (nezhubného nádoru pravého vonkajšieho zvukovodu) a možnými závratovými stavmi spojenými s pádmi sa zaoberala v znaleckom posudku aj súdnoznalecká organizácia. Porovnával ďalej zistenia znaleckých posudkov týkajúcich sa danej veci a mal za to, že ani v prípade samotnej zlomeniny záhlavnej kosti vpravo a ani poruchy ľavostrannej hemiparézy nebolo preukázané, aby existovala príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody. Pre tieto pochybnosti ustálil, že v sporovom konaní nebola preukázaná predmetná príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom poškodenia zdravia u žalobkyne a nebol tak daný ani predpoklad pre zodpovednosť žalovaného za túto škodu. Žalobu preto zamietol v tej časti, ktorá sa týkala istiny žalobkyňou uplatnených a nepremľaných peňažných nárokov spočívajúcich v náhrade za bolesť, ktoré mali vyplynúť z poškodení zdravia vzniknutých dňa 11.8.2010 a to pre nepreukázanú príčinnú súvislosť. Ku možnému zraneniu prejavnému sa pomliaždením tváre uviedol, že žalobkyňa si nárok z tohto poškodenia zdravia ani neuplatnila, keďže pôvodná žaloba vychádzala zo znaleckého posudku MUDr. Š. G., ktorý takéto poškodenie zdravia neuvádzal a spomínal ho až posudok súdnoznaleckej organizácie LEGE ARTIS, na ktorého závery však žalobkyňa už nijako procesne - rozšírením žaloby nerefletovala. Vychádzal z toho, že nárok na náhradu škody z tohto poškodenia zdravia si tak žalobkyňa v spore ani neuplatnila. Podrobne ďalej dôvodil, prečo s poukazom na relevantnú právnu úpravu, námietku premlčania žalovaného a termíny uplatnenia nároku žalobkyňi priznal z istiny vo výške 446,70 eur aj úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne od 15.9.2015. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP a to aj s odkazom na čl. 4 ods. 1 Základných princípov CSP a žalobkyňu zaviazal povinnosťou zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcom pomeru jeho úspechu v spore. Vzal zreteľ na tú skutočnosť, že pomer úspechu žalobkyne v žalovanej sume po rozšírení žaloby bol 9,99% a úspech žalovaného tvoril 90,01%. Žalovanému ako úspešnej strane sporu tak vznikol nárok len na pomernú časť trov v rozsahu 80,02%. V spore vznikli aj trovy štátu nevykryté preddávkami od sporových strán a obe strany sporu preto zaviazal povinnosťou zaplatiť trovy štátu a to žalobkyňa v rozsahu 90,01% a žalovaného v rozsahu 9,99%.

3. Rozsudok v jeho zamietavej časti a vo výroku o trovách konania napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, navrhla ho zmeniť a žalovaného zaviazat' zaplatiť jej celú žalovanú sumu 4.469,45 eur s príslušenstvom a priznať jej aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Namietala, akým spôsobom súd prvej inštancie posúdil premlčanie jej nároku, keďže o svoje práva sa riadne starala a už v trestnom konaní bolo jej bolestné bodovo a finančne ohodnotené. V súdnom konaní došlo

k vyhotoveniu aj ďalších dvoch znaleckých posudkov, keď ich závery boli viac či menej rozdielne a doručením znaleckého posudku sa oboznámila so skutočnou výškou škody vo vyššej miere a uplatnila návrh i v prevyšujúcej časti. Podľa nej nijako nezanedbala ochranu svojich práv a nie je jasné, v čom pri svojom postupe pochybila. Do pozornosti súdu dala skutočnosť, že premlčaním sa bráni žalovaný ako páchatel' zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, čo je zjavná nemorálnosť a námietka premlčania tak odporuje dobrým mravom, k čomu citovala vybrané časti uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 25Cdo/2648/2003. Mala za to, že v danej veci ide o špecifický vzťah, keďže žalovaný je páchatel'om úmyselného násilného trestného činu a to priamo voči nej a tak námietka premlčania odporuje dobrým mravom a má celkom iný charakter a spĺňa podmienku výnimočnosti a nepriznania ochrany žalovanému ako páchatel'ovi trestného činu. Citovala skutok vymedzený v rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves 3T/90/2012-344 a upozornila, že z jeho opisu je zrejmé, že nedošlo len k útokom dňa 10.8.2010, 11.11.2010, 24.12.2011 a 25.12.2011, ale útokov bolo viac, opakovane a nepravidelne v období od roku 2010 do 26.12.2011. Opisy zachytených skutkov z konkrétnych dní sú len detailnejším opisom niektorých z útokov, čo postačovalo na naplnenie skutkovej podstaty trestného činu, ale žalovaný na ňu útočil opakovane. Súd mal za preukázané i ostatné útoky voči nej a neobstojí tvrdenie prvoinštančného súdu, že škodu na zdraví zistenú znalcami nevedel podriaďiť pod protiprávne konanie žalovaného a bolo úlohou znalcov zistiť škodu na zdraví v zmysle uvedenej skutkovej vety, čo i učinili a súd robil zbytočnú nadprácu, keď rozčlenil jednotlivé útoky a priznal náhradu len za jeden jediný útok. Vytkla súdu prvej inštancie aj rozhodnutie o trovách konania, keďže v ňom bola procesne úspešná a žalovaný zapríčinil vznik škody na zdraví a bol aj zaviazaný na jej zaplatenie a mal by jej nahradiť plnú náhradu trov konania a to aj s odkazom na špecifikované rozhodnutia všeobecných súdov a odbornú literatúru.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Mal za to, že otázke premlčania sa rozsudok venuje predovšetkým v bodoch 75. až 86. a otázke namietaných dobrých mravov v bodoch 88. až 92. Podrobne sa ďalej zaoberal odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcim sa skutočnosťou namietaných v odvolaní a bol toho názoru, že prvostupňový súd veľmi podrobne zdôvodnil tak plynutie premlčacích lehôt, ako aj podrobne posúdil žalobkyňou uplatňovaný nárok v porovnaní so skutkovou vetou právoplatného rozsudku, ktorým bol odsúdený. Žalobkyňa sa len snaží celé zdôvodnenie znegovať všeobecnými tvrdeniami o tom, že ním bola bitá a že jej spôsobil zranenia, za ktoré má zodpovedať, pričom sa opomínajú fakty uvedené tak v rozsudku, v zdravotnej dokumentácii žalobkyne a jej vyhodnotení znalcami. Súhlasil so záverom konajúceho súdu, že žalobkyňa aj v trestnom konaní bola riadne kvalifikovane právne zastúpená a to od počiatku až do konca a uplatňovala si nároky, u ktorých v trestnom konaní nebola preukázaná súvislosť medzi jeho protiprávnym konaním a jej poškodením na zdraví, z ktorého následne si uplatňovala premlčaný nárok. Nestotožnil sa s výhradami odvolateľky, týkajúcimi sa rozhodnutia o trovách konania, keďže v ňom si žalobkyňa uplatňovala aj peňažný nárok, ktorý mal vyplývať z tých poškodení zdravia, pri ktorých nebola preukázaná jeho trestná zodpovednosť a žalobkyňa tak navyšovala hodnotu sporu, hoci mohla vedieť, že v ňom v celom rozsahu úspešná nebude.

5. Žalobkyňa v stanovisku k vyjadreniu žalovaného trvala na tom, že žalovaný bol právoplatne odsúdený za opakované fyzické útoky voči nej za obdobie vyše roka a nielen v dôsledku útokov príkladmo dátumovo vymedzených v skutkovej vete rozsudku. Je podľa nej vylúčené viesť debaty o tom, či je nutné mať 100%-nú určitosť, že opakované fyzické útoky žalovaného spôsobili následky, ktoré znalci konštatovali. Nepravidelné fyzické útoky žalovaného sú fakty konštatované v právoplatnom rozsudku a súd mal z toho vychádzať. Judikatúra je relatívne jasná a princíp právnej istoty pri námietke premlčania má stále svoje miesto, ale v osobitných prípadoch nevyklučuje i konštatáciu, že námietka odporuje dobrým mravom. Nenesie žiadnu vinu na tom, že sa znalci rozchádzali v zistenej výške škody a že znalecký posudok vyhotovený súdom pribratým znalcom vyslovil neskôr vyššie bodové ohodnotenie.

6. Žalovaný v stanovisku k vyjadreniu žalobkyne zo dňa 16.2.2021 opakovane tvrdil, že nikdy nezodpovedal za všetky škody na zdraví, ktorými údajne žalobkyňa trpí a ku niektorým zdravotným následkom nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi jeho konaním a vznikom poškodenia zdravia u žalobkyne. Ako bolo konštatované v napadnutom rozsudku, žalobkyňa si „pomliaždenie tváre“ nijako procesne neuplatnila.

7. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods. 1 CSP prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami

žalobkyne uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o trovách konania strán, ako aj Slovenskej republiky potvrdil ako vecne správny.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 219 ods. 1, 3 CSP).

9. Žalobca podal odvolanie z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa neho vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

11. Uplatnený odvolací dôvod podľa názoru odvolacieho súdu nebol naplnený. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia vychádzajúce z vykonaných dôkazov podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu, ich námietky posúdil v súlade s relevantnou právnou úpravou a tak nebol naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

12. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, vrátane všetkých tvrdení a námietok účastníkov konania.

13. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje a dopĺňa nasledovne:

15. Žalobkyňa si v spore proti žalovanému uplatňovala nárok na náhradu škody vo forme bolestného. Keďže žalovaný vzniesol námietku premlčania, musel sa konajúci súd vysporiadať s jej opodstatnenosťou a dôsledkami a s jeho odôvodneným postupom a závermi sa stotožňuje aj odvolací súd. Je pritom viazaný rozsahom podaného odvolania a odvolacími dôvodmi, prezentovanými žalobkyňou (§ 379, § 380 CSP).

16. Účelom právnej úpravy inštitútu premlčania v občianskoprávných vzťahoch je, aby oprávnený subjekt pod hrozbou sankcie premlčania uplatnil svoje právo v stanovenej premlčacej dobe a teda včas. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe už nemôže premlčané právo priznať, nakoľko vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynutiteľnosť uplatneného práva. V inštitúte premlčania sa naplňuje pravidlo, podľa ktorého zákony sú písané pre bdelych, teda tých, ktorí o svoje práva dbajú. Nemožnosť priznať oprávnenému subjektu premlčané právo nastáva vtedy, ak:

a/ uplynie právnym predpisom vymedzený čas (premlčacia doba),

b/ právo oprávneným subjektom sa nevykoná v priebehu takto vymedzenej doby,

c/ povinný subjekt v rámci súdneho konania o uplatnenom práve účinne vznesie námietku premlčania.

17. Pri práve na náhradu škody je stanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna a objektívna (§ 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka). Ich začiatok je stanovený samostatne, kým objektívna premlčacia doba plynie od tzv. škodovej udalosti, subjektívna premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Ich vzájomný vzťah je taký, že sú

od seba nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca, a ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu.

18. Jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví (vrátane nároku na bolestné) sú samostatnými nárokmi, pri ktorých plynie vlastná premlčacia doba. Začiatok ich plynutia je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. V prípade nároku na odškodnenie bolesti sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti; od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. Výška bodového ohodnotenia bolestného vyplýva zo znaleckého posudku. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po skončení liečebného procesu, t.j. po jeho ustálení. Poškodený sa v tomto momente dozvie o tejto škode a jej výške. Podľa konštantnej súdnej praxe za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň vyhotovenia posudku o bolestnom, keďže posudok iba deklaruje vytrpenú a zistenú bolesť. Až po skončení liečebného procesu a ustálení zdravotného stavu, teda poškodený môže žiadať o vyhotovenie posudku za účelom zistenia výšky škody.

19. Z vyššie uvedených princípov správne vychádzal aj prvoinštančný súd, keď diferencoval, z akých položiek pozostával uplatnený nárok a od ktorého podkladu (znaleckého posudku) ho žalobkyňa vyvodzovala. Nároky uplatnené žalobkyňou pôvodne ešte v trestnom konaní na podklade znaleckého posudku č. 1/2012 vypracovaného MUDr. Š. G. premlčané nie sú. Iná situácia je pri nárokoch vyplývajúcich zo znaleckého posudku č. 14/2018 vypracovaného MUDr. P. H. (č.l. 61 a nasl. spisu), keď podľa tohto znalca pri úraze žalobkyne utrpenom 11.11.2010 k ukončeniu liečebného procesu došlo 2.12.2010 (viď doplnenie znaleckého posudku na č.l. 91 a nasl. súdneho spisu) a po tomto dátume bolo možné vykonať bodové ohodnotenie bolesti. Keďže žalobkyňa žalobu menila (rozšírila) až podaním zo dňa 14.9.2018 (na č.l. 78 súdneho spisu), stalo sa tak až po uplynutí premlčacej lehoty, s čím sa súd prvej inštancie vyčerpávajúco a dôkladne vysporiadal v bode 84. odôvodnenia rozsudku.

20. Ak žalobkyňa argumentuje skutočnosťou, že námietka premlčania žalovaného odporuje dobrým mravom, s touto otázkou sa rovnako príliehavo zaoberal prvoinštančný súd. Námietka premlčania predstavuje spravidla efektívny postup - obranu žalovaného (škodcu) proti hrozbe, že až po neúmerne dlhej dobe si oprávnená osoba (poškodený) uplatní svoje právo; na druhej strane možnosť takejto námietky núti oprávneného k včasnému uplatneniu jeho práva a zaobstaraniu si všetkých potrebných podkladov k takémuto postupu. Ide tu o predvídateľné a nie nečakané právne postupy strán sporu, ktoré zodpovedajú inštitútu premlčania. Dôvodne vznesenú námietku premlčania voči uplatnenému nároku spravidla nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Z obsahu spisu, najmä zo znaleckých posudkov v ňom sa nachádzajúcich nevyplýva, aby žalobkyni bránila vo včasnom uplatnení jej práv v celej šírke a vo všetkých zložkách nejaká mimoriadne závažná, objektívne existujúca, nepredvídateľná a neprekonateľná prekážka, ktoré by jej bránila práva uplatniť včas. Len celkom výnimočne námietka premlčania môže odporovať dobrým mravom. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva stranou v civilnom sporovom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhej procesnej strany, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je nevyhnutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby. Súd prvej inštancie sa primeraným spôsobom zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo všetkých do úvahy pripadajúcich aspektov - vrátane možnej kolízie s dobrými mravmi a dostatočným spôsobom odôvodnil svoje závery, prečo došlo k čiastočnému premlčaniu žalobkyňou uplatneného nároku na časť bolestného a prečo vznesenie námietky premlčania v danom prípade neodporovalo dobrým mravom (k tomu viď napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS 920/2016-9 z 15.12.2016).

21. Pokiaľ ide o zvyšnú zamietnutú časť nároku (mimo premlčanej časti), odvolací súd poukazuje na veľmi podrobné a výstižné odôvodnenie preskúmaného rozsudku, s ktorým sa stotožňuje, obzvlášť v situácii, ak odvolanie žalobkyne v tejto časti osobitné argumenty spochybňujúce správnosť prvoinštančného rozsudku ani neobsahuje.

22. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o trovách prvoinštančného konania. Odvolacie námietky žalobkyne týkajúce sa trov konania nie sú náležité. Tvrdenie, že strana sporu má nárok na náhradu

celých trov potrebných na účelné uplatňovanie práva, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu vo všeobecnosti platí, nie je však priamo aplikovateľné na prejednávajúcu vec. Uplatňuje sa výlučne v prípadoch, ak žalujúca strana je plne úspešná čo do základu uplatneného nároku a pri výške priznaného plnenia, na základe úvahy súdu (či znaleckého posudku) je jej priznaná nižšia suma (napr. v dôsledku prisúdenia „nižšieho násobku“ základného bodového ohodnotenia). Žalobkyňa však neuspela v prejednávanej veci so svojim nárokom už „v základe“, keď časť nároku bola premlčaná a časť nárokov na náhradu škody nebola preukázaná.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP spolu s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa nemala v odvolacom konaní úspech, preto jej nevznikol nárok na náhradu jeho trov a úspech v odvolacom konaní mal žalovaný, ktorému bol priznaný voči žalobkyni nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Nebola zistená (a ani tvrdená) existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, odôvodňujúca aplikáciu § 257 CSP.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).